

EDUSKUNNAN VASTAUS 94/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Taiteen edistämiskeskuksesta, valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta ja alueiden kehittämisestä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä Taiteen edistämiskeskuksesta, valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta ja alueiden kehittämisestä annetun lain muuttamisesta (HE 52/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 3/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Taiteen edistämiskeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Taiteen edistämiskeskus

Taiteen edistämistä varten on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto Taiteen edistämiskeskus, jolla on aluetoimipisteitä.

Keskuksen tehtävänä on myös kulttuurin edistäminen siltä osin kuin se ei kuulu muun viranomaisen tehtävään. Keskuksen toiminnan järjestämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Asiantuntijaelimet

Taiteen edistämistä varten on keskuksen yhteydessä taideneuvosto, valtion taidetoimikun-

tia, alueellisia taidetoimikuntia sekä erillislautakuntia.

3 §

Tehtävät

Keskuksen tehtävänä on:

- 1) edistää taidetta kansallisesti ja kansainvälisesti;
- 2) edistää kulttuuria kansallisesti ja kansainvälisesti siltä osin kuin se ei kuulu muun viranomaisen tehtävään;
- 3) edistää taiteilijoiden kansallisia ja kansainvälisiä työskentelyedellytyksiä;
- 4) osallistua taiteilijoiden toimeentuloedellytysten edistämiseen;
- 5) vastata yhteydessään olevien valtion taidetoimikuntien, alueellisten taidetoimikuntien ja erillislautakuntien sekä taideneuvoston hallin-

nosta sekä niille kuuluvien asioiden valmistelusta, päätösten esittelystä ja toimeenpanosta;

6) toimia opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijavirastona toimialallaan;

7) laatia opetus- ja kulttuuriministeriölle perusteltu ehdotus valtion talousarvioon otettavista toimialansa määrärahoista;

8) huolehtia muista taiteen ja kulttuurin edistämistehtävistä, joista erikseen säädetään tai jotka opetus- ja kulttuuriministeriö sille antaa.

Aluetoimipisteet huolehtivat 1 momentin 1—3 ja 5 kohdassa mainituista tehtävistä alueillaan. Lisäksi keskus voi antaa alueellisille toimipisteille hoidettaviksi taiteen ja kulttuurin edistämiseen liittyviä valtakunnallisia erityistehtäviä.

Keskuksen tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Johtaminen ja ratkaisuvallta

Keskusta johtaa johtaja. Keskuksella on työjärjestys, jonka johtaja vahvistaa.

Johtaja ratkaisee ne keskuksen asiat, joita ei ole säädetty taideneuvoston, valtion taidetoimikuntien, alueellisten taidetoimikuntien taikka erillislautakuntien ratkaistaviksi tai työjärjestyksessä määrätty keskuksen muun virkamiehen ratkaistavaksi.

Johtajan viran tehtävistä ja asioiden ratkaisemisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Taideneuvosto

Taideneuvoston tehtävänä on:

1) päättää valtion taidetoimikuntien toimialoista, nimistä ja määrästä;

2) nimeää valtion taidetoimikuntien ja alueellisten taidetoimikuntien puheenjohtajan ja muut jäsenet;

3) asettaa tarvittaessa valtion taidetoimikuntaan vertaisarviointiin liittyviä asioita valmistelevia jaostoja;

4) antaa keskukselle esityksen taiteen määrärahojen jakaantumisesta;

5) päättää taideneuvostolle osoitettujen kehittämisvarojen käytöstä myöntämällä valtionavustusta tai apurahoja;

6) esittää valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) mukaista akateemikon arvonnimeä;

7) toimia opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimenä taidepoliittisissa linjauksissa;

8) huolehtia muista tehtävistä, joista erikseen säädetään tai jotka opetus- ja kulttuuriministeriö sille antaa.

Taideneuvostossa on opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämänä puheenjohtaja sekä vähintään kuusi ja enintään kahdeksan muuta jäsentä. Taideneuvosto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Taideneuvoston jäsenen tulee olla taiteeseen ja kulttuuriin perehtynyt henkilö.

Taideneuvoston toimikausi on kolme vuotta.

Ennen taideneuvoston asettamista ministeriö kuulee taiteen ja kulttuurin kannalta merkittäviä tahoja. Taideneuvostoa asettaessa on huolehdittava, että neuvoston taiteellinen ja muu asiantuntemus on monipuolinen ja että kielelliset ja alueelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Taideneuvoston nimeämisaikakohdasta, kokoonpanon täydentämisestä, kokoontumisesta, asioiden ratkaisemisesta ja maksettavista palkkiosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Valtion taidetoimikunnat

Valtion taidetoimikuntien tehtävänä on:

1) päättää valtion taiteilija-apurahoista annetun lain mukaisista apurahoista;

2) päättää vertaisarviointiin perustuvista taiteilijoille, taiteilijaryhmille ja yhteisöille myönnettävistä apurahoista ja palkinnoista kukin omalla toimialallaan;

3) antaa asiantuntijalausuntoja oman toimialansa asioista;

4) osallistua toimialansa asiantuntijaelimenä keskuksen taiteeseen liittyvään strategiatyöhön;

5) toimia asiantuntijaelimenä oman toimialansa valtakunnallista erityistehtävää hoitavalle aluetoimipisteelle.

Valtion taidetoimikuntia on vähintään seitsemän ja enintään kymmenen.

Valtion taidetoimikunnassa on puheenjohtaja ja vähintään neljä ja enintään yksitoista muuta jäsentä. Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Toimikunnan jäsenellä tulee olla hyvä taiteellinen asiantuntemus.

Valtion taidetoimikunnan toimikausi on kaksi vuotta. Sama henkilö voidaan määrätä toimikunnan puheenjohtajaksi ja jäseneksi enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin ja sen jälkeen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua uudelleen. Ennen toimikunnan asettamista taideneuvosto kuulee taiteen kannalta merkittäviä tahoja. Toimikuntaa asetettaessa on huolehdittava, että toimikunnan taiteellinen ja muu asiantuntemus on monipuolinen ja että kielelliset ja alueelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Valtion taidetoimikuntien nimeämisaikajankohdasta, kokoonpanon täydentämisestä, kokoontumisesta, asioiden ratkaisemisesta ja maksettavista palkkiosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Toimikuntien muusta hallinnon järjestelystä määrätään keskuksen työjärjestyksellä.

7 §

Alueelliset taidetoimikunnat

Alueellisten taidetoimikuntien tehtävänä on:

1) päättää vertaisarviointiin perustuvista taiteilijoille, taiteilijaryhmille ja yhteisöille myönnettävistä apurahoista ja palkinnoista alueellaan;

2) osallistua toimialueensa asiantuntijaelimenä keskuksen taiteeseen liittyvään strategiatyöhön;

3) antaa asiantuntijalausuntoja.

Alueellisia taidetoimikuntia on kolmesta.

Alueellisessa taidetoimikunnassa on puheenjohtaja ja vähintään neljä ja enintään yksitoista muuta jäsentä. Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Toimikunnan jäsenellä tulee olla hyvä taiteellinen asiantuntemus.

Alueellisen taidetoimikunnan toimikausi on kaksi vuotta. Sama henkilö voidaan määrätä toi-

mikunnan puheenjohtajaksi ja jäseneksi enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin ja sen jälkeen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua uudelleen.

Ennen alueellisen taidetoimikunnan asettamista taideneuvosto kuulee taiteen aseman kannalta merkittäviä alueellisia tahoja. Toimikuntaa asetettaessa on huolehdittava, että toimikunnan asiantuntemus on monipuolinen ja että toimialueen kielelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Alueellisten taidetoimikuntien toimialueista, nimeämisaikajankohdasta, kokoonpanon täydentämisestä, kokoontumisesta, asioiden ratkaisemisesta ja maksettavista palkkiosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Toimikuntien muusta hallinnon järjestelystä määrätään keskuksen työjärjestyksellä.

8 §

Erillislautakunnat

Keskuksen yhteydessä on seuraavat erillislautakunnat:

1) apurahojen ja avustusten jakamista varten lautakunta, josta säädetään eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetussa laissa (236/1961);

2) apurahojen jakamista varten lautakunta, josta säädetään eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetussa laissa (115/1997).

9 §

Lahjoitus- ja testamenttivarat

Keskus voi ottaa vastaan lahjoitus- ja testamenttivaroja.

10 §

Maksut

Keskuksen suoritteista perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

11 §

Taiteen edistämisen rahoitus

Tässä laissa tarkoitettujen taiteen edistämistoimenpiteiden rahoittamiseen tarvittavat määrärahat osoitetaan keskukselle ensisijaisesti raha-arpajaisten sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien voittovaroista.

12 §

Valtionavustuslain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuihin apurahoihin ja avustuksiin sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

13 §

Muutoksenhaku

Apurahan tai avustuksen myöntämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tekijältä siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Apurahaa tai avustusta koskevan päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan valtionavustuslain 35 §:ää.

Taidetoimikunnan palkinnon myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

14 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Keskuksen henkilöstöstä, virkojen täyttämisestä, virkavapauksista ja sijaisuuksista sekä valtion edustamisesta tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tarkempia määräyksiä keskuksen työn organisoinnista, virkamiesten tehtävistä sekä muusta hallinnon järjestelystä määrätään keskuksen työjärjestyksellä.

15 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan taiteen edistämisen järjestelystä annettu laki (328/1967).

Tämän lain voimaan tullessa toimikautensa aloittavan taideneuvoston toimikausi jatkuu 5 §:n 3 momentissa säädetystä poiketen 31 päivään elokuuta 2016.

Ennen tämän lain voimaantuloa asetetut valtion taidetoimikunnat ja alueelliset taidetoimikunnat jatkavat tässä laissa tarkoitettujen valtion taidetoimikunnille ja alueellisille taidetoimikunnille säädettyjen tehtävien hoitamista siihen saakka, kunnes taideneuvosto on nimennyt valtion taidetoimikunnat ja alueelliset taidetoimikunnat.

Taiteen keskustoimikunnan virkamiesten siirtymisessä keskuksen palvelukseen sovelletaan valtion virkamieslain (750/1994) säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) 3 §:n 4 momentti sekä 4, 4 b, 4 d ja 4 e §, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 4 momentti laissa 1135/2010, 4 § laissa 531/2008, 4 b § laissa 367/2000 sekä 4 d ja 4 e § laissa 666/2002, seuraavasti:

3 §

Taiteen edistämiskeskus päättää valtion taiteilija-apurahan suuruuden.

4 §

Tasavallan presidentti voi Taiteen edistämiskeskuksesta annetun lain (/) 5 §:ssä tarkoitetun taideneuvoston esityksestä myöntää akateemikon arvonimen erittäin ansioituneelle taiteenharjoittajalle. Tällainen arvonimi voi olla samanaikaisesti korkeintaan yhdellätoista taiteenharjoittajalla. Toimituskirja, jolla arvonimi myönnetään, on maksuton.

4 b §

Apurahan myöntämisestä päättää Taiteen edistämiskeskuksesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettu valtion taidetoimikunta.

Apurahan myöntämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tekijältä siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa

(586/1996) säädetään. Valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Apurahaa tai avustusta koskevan päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan valtiovastuslain (688/2001) 35 §:ää.

4 d §

Valtion taiteilija-apuraha maksetaan kalenterikuukausittain noudattaen valtion virkamiesten palkkauksen yleiskorotuksista sovittuja perusteita. Maksatusaikataulusta voidaan perustellusta syystä poiketa.

4 e §

Tässä laissa tarkoitettuihin taiteilija-apurahiin sovelletaan muutoin, mitä valtiovastuslaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

alueiden kehittämisestä annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan alueiden kehittämisestä annetun lain (1651/2009) 10 §:n 1 momentin 8 kohta seuraavasti:

10 §

Maakunnan liiton tehtävät

Maakunnan liitto:

8) asettaa liikuntaneuvostot;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2012